

Рецензия

от Проф. д-р Димитричка Дучева Близнакова, дм

МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“- Варна

Член на научно жури определено със Заповед на Ректора на МУ "Проф. Д-р Параскев Стоянов" гр. Варна № R-109-198/16.04.25г и Протокол от ФС №38/14.04.2025г

Относно: Конкурс за заемане на АД "Доцент", в област на висше образование

- 7. "Здравеопазване и спорт", професионално направление 7.1. "Медицина", специалност "Нефрология", съгласно обява в ДВ, бр.15/21.02.2025г. на д-р Снежана Атанасова Атанасова, д.м.**

Д-р Снежана Атанасова Атанасова е родена на 25.01.1988 год. в град Варна. Завършва през 2007 год. III ПМГ „Акад. Методий Попов“ – Варна. През 2013 год. завършва МУ-Варна.

Професионално развитие

- от 2015- 2019 год. е лекар специализант по нефрология в „Клиника по нефрология и диализа“ в УМБАЛ „Св. Марина“ - Варна.
- От 01.01. 2020 год. е лекар – нефролог в Клиника по нефрология и диализа в УМБАЛ „Св. Марина“ - Варна.

Академично развитие

- От 2018 година е редовен асистент към МУ- Варна в II Катедра „Вътрешни болести, нефрология, диализа и токсикология“.
- От 2019 год. е редовен докторант към МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“- Варна.
- Дисертация: „Оценка и динамично проследяване на хиперфосфатемията-предиктор на костно- минерални нарушения при диализни пациенти“.

Квалификация: ОНС „Доктор“ от м. април 2022 год.

Публикации:

- Учебни пособия: съавтор 2 бр. с общ обем от 272 стр.;
- Студии: 10 броя;
- Статии: 30 бр. с общ обем от 186 стр.
- Доклади: 15 бр. с общо обем от 269 стр.

Участия в научни форуми и изследователски проекти:

- Национален конгрес по Нефрология;
- Академия по Нефрология;

- Световен бъбречен ден
- ERA EDTA конгрес

Членство в професионални организации:

- Български лекарски съюз;
- Българско дружество по нефрология;
- Европейска бъбречна асоциация (ERA).

Езици за комуникация:

- Български;
- Английски.

Лични умения и компетенции. От 2019 год. преминава курс за обучение „ Работа с хемодиализен апарат 5008 V4.5 ONLINE plus”.

Д-р Снежана Атанасова Атанасова е утвърден специалист по нефрология с определена квалификация и има разнообразни научни интереси. Те са в различни аспекти от нефрологията и екстракорпоралните методи на лечение.

Защитава дисертация на тема: „ Оценка и динамично проследяване на хиперфосфатемията- предиктор на костно- минерални нарушения при диализни пациенти“.

Д-р Снежана Атанасова Атанасова има активна научна дейност и публикационна активност. Публикувала е 30 научни труда, от които 19 в съавторство и 11 като самостоятелен автор. Участва като съавтор и в две ръководства на български и английски език. Активна е и посещава различни научни форуми: ежегодни национални нефрологични конгреси, ежегодно участва в „ Академия по нефрология“, интердисциплинарни научни срещи, кръгли маси и фирмени събития. Участвала е в Балкански конгрес BANTAO, както и Master class- семинари с обучителна цел за превенция и профилактика на ХБЗ в Полша, Испания, Северна Македония.

За участия в конкурса като заместващи хабилитационен труд статии, д-р Снежана Атанасова представя 10 пълнотекстови научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световни бази данни с научна информация (Scopus), признати от НАЦИД към министерството на образованието и науката. Те отразяват научно- изследователската дейност на кандидатката за периода 2015- 2024 год. Те са равностойни на монографичен труд публикации. Представените публикации в 80% съдържат оригинални разработки и резултати, постигнати в екипна работа и само 20% (2 статии) са литературен обзор.

В две от публикациите е акцентирано вниманието на пациентите, които са на хемодиализа. Екстракорпоралните методи на лечение са водещи при пациенти с хронично бъбречно заболяване- ХБЗ- G5. Изключително важно за успеха на провежданото лечение са комуникациите и взаимоотношенията между персонал и

пациенти в диализния център. Подчертана е ролята на екипната работа в хемодиализния център като един от водещите фактори за успеха на лечението. В други публикации са изследвани нови специфични биомаркери при пациенти на хемодиализно лечение като склеростин, Klotho, FGF- 23, Galestin-3. Разгледани са и съвременните аспекти на лечение на реналната анемия при пациенти с ХБЗ. Отчетен е и иновативният терапевтичен ефект на Monofer при пациенти на хемодиализа. Във връзка с костно- минералните нарушения при пациенти на хемодиализа интерес представлява публикацията, свързана с извършване на физически упражнения и тяхното възприятие при тези пациенти. Пълнота в изследването на пациентите на хемодиализа представлява и анализирането на психологичните проблеми при тях. Акцентирано е на адаптацията на тези пациенти към екстракорпоралното лечение.

Запознаването и анализът на публикациите на д-р Снежана Атанасова ни дава основание да обсъдим техния принос: практико - теоретичен и практико- приложен. Темите на научните трудове, с които д-р Снежана Атанасова участва могат да бъдат разделени в 5 изследователски направления:

- **Взаимоотношения пациент- персонал в хемодиализния център (ХДЦ).** В това направление можем да обсъждаме следните приноси:
 - *Принос с практико- теоретичен характер.* Доказва, че ролята на комуникацията играе съществена роля при екипната работа. В основата на комплексното обслужване на пациентите стои коректната комуникация между тях и медицинския персонал;
 - *Принос с практико- приложен характер.* В статията, която е посветена на този принос е показана важната роля на психосоматичния статус на пациента в ХДЦ. Той се определя от контакта и от диалога между пациента и медицинския екип. Те стават като едно „ семейство“. Изключително важна е мисията на екипа да помогне на пациента да осъзнае необходимостта от провеждане на хемодиализно лечение, да преодолее страховете си, да продължи социализирането си, да не изпада в изолация и да не отказва да се бори.
- **Иновативни биомаркери при ХБЗ и костно- минералните нарушения при пациенти с ХБЗ на Хемодиализа (ХД).** С помощта на нови биомаркери и рутинни диагностични и терапевтични методи могат да бъдат разкрити интимните механизми на костно- минералните нарушения.
 - *Принос с практико- теоретичен характер.* Нов биомаркер е склеростинът, който се изследва при пациенти в преддиализния и диализния стадий. Той има диагностично и прогностично значение. Galestin-3 е също нов биомаркер и се счита, че може да помогне за стратифициране на пациенти с бъбречно заболяване. Новите биомаркери FGF- 23 и Klotho са водещи за определяне на костно- минералните нарушения.
 - *Принос с практико- приложен характер.* Изследването на склеростин при пациенти с ХБЗ позволява да се установят и интерпретират съществени нарушения в костно- минералния метаболизъм и превенция на сърдечно- съдови заболявания. Galestin-3 се счита, че може да помогне за наблюдение и насочване

в посока на специфично терапевтично поведение. Доказва се, че проследяването на серумните концентрации на паратхормон, osteocalcin и vitamin D при болни с ХБЗ и прогресивни нарушения на костно-минералния метаболизъм представляват значителен научно-практически интерес и определят индивидуалния диагностичен подход при болните на хемодиализа.

- **Ролята на физическите упражнения при пациенти, провеждащи хемодиализно лечение**

- *Принос с практико-теоретичен характер.* В тази статия за първи път у нас са приложени аеробни интрадиализни упражнения със специализирано колело. Оценена е ролята на провеждане на тези упражнения при пациенти на хемодиализа, както и въздействието им върху емоционалния им статус.

- **Психологични проблеми при пациентите в период на адаптация към екстракорпоралното лечение**

- *Принос с практико-приложен характер.* В статията се доказва, че пациентите с ХБЗ често са тревожни, страдат от безсъние, мнителност, отчаяние, депресия. Успехът в борбата с тези усложнения зависи не само от терапевтичната намеса, но и от въздействието върху емоционалното състояние с методите на психотерапията.

- **Ренална анемия при ХБЗ- ХХД- съвременни аспекти и терапевтично поведение**

- *Принос с практико-приложен характер.* Направен е обзор за актуализация на ръководството, предназначено за широка популация от пациенти с анемия и ХБЗ. За първи път у нас е проведено проучване за приложението на Monofer, при пациенти, провеждащи хемодиализа. Резултатите показват бърз отговор на лечението и по-висока ефективност при липса на нежелани реакции и дълготраен ефект върху хемоглобиновите нива при редуцирана еритропоетинава доза.

Преставените материали за конкурса на Д-р Снежана Атанасова Атанасова са отражение на задълбочената ѝ клинична работа, на научното ѝ търсене и теоретична подготовка. Тя е изграден специалист нефролог. Всички ние знаем, че бъбречните заболявания са част от спектъра на заболяванията на човека. Със своята тежест и сериозни последици хроничното бъбречно заболяване крие риск за пациента, за неговото инвалидизиране и фатален край.

Научните публикации на д-р Снежана Атанасова обогатяват познанията ни за ХБЗ с приносите от практично-теоретичен и приложен характер. Изключително ценни са акцентите върху комуникацията с пациентите, екипната работа, откриването на нови биомаркери, детайлизирането на причините за костно-минералните нарушения. Отдадено е необходимото на бъбречната рехабилитация с аеробни интрадиализни упражнения, които се прилагат при пациенти за първи път у нас. Описани са и

промените в психоемоционалния статус на тези пациенти и как бихме могли да им помогнем да излязат от състоянието на депресия.

Д-р Снежана Атанасова Атанасова има амбициозна цел, изискваща отдаденост, усиленa работа, компетентност. Запознаването ми с предоставените материали ми дава основание да дам положителна оценка, защото знанието е съкровище, което следва своя собственик навсякъде.

Предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователна и научна степен „ Доцент“ по научна специалност „Нефрология“ на Д-р Снежана Атанасова Атанасова.

18.06.2025г

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

Проф. Д-р Д. Близнакова, дм

